

[Domovská Stránka](#) > ... > [Podanie Na Súd](#) > [Kde a Ako](#) > [Zákony Ktovej Krajiny Platia?](#) > Gibraltar

Zákony ktorej krajiny platia?

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Gibraltár

1 Pramene platných noriem

1.1 Vnútroštátne normy

Kolízne normy v Gibraltári týkajúce sa rozhodného práva vychádzajú predovšetkým z priamo uplatniteľných nariadení EÚ. V súvislosti s občianskoprávnymi a obchodnými vecami ide o: nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len „nariadenie Rím I“) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (ďalej len „nariadenie Rím II“). Zákon o zmluvách (rozhodné právo), na základe ktorého sa vykonal Rímsky dohovor z roku 1980, je naďalej relevantný v súvislosti so zmluvami, ktoré sa uzatvorili pred 17. decembrom 2009 (na zmluvy uzatvorené v tomto dátume alebo po tomto dátume sa uplatňuje nariadenie Rím I). Nariadenie sa uplatňuje v prípadoch, keď škoda vznikla po 11. januári 2009. Pravidlá tradičného zvykového práva sú naďalej uplatniteľné na delikt ohovárania a v súvislosti s dedením a majetkovým právom. Zákonom o zmluvách (rozhodné právo) napríklad nadobúda účinnosť Rímsky dohovor z roku 1980 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky.

V otázke rodinných vecí je vo všeobecnosti prameňom pravidiel na určenie rozhodného práva zvykové právo, až na niekoľko výnimiek. Gibraltárske právo sa vo všeobecnosti uplatňuje na rodinné veci, pričom podlieha obmedzeným výnimkám v zvykovom práve (napr. v súvislosti s neplatnosťou manželstva) alebo v zákone [napr. v súvislosti so zákonom o vyživovacej povinnosti a so zákonom o vyživovacej povinnosti (recipročný výkon)]. V otázke rodičovských práv a povinností a ochrany dieťaťa, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 2201/2003 a Haagsky dohovor z 19. októbra 1996, sa v pravidlách z roku 2011 pre konania v rodinných veciach (deti) Haagskeho dohovoru z roku 1996 a v článku 15 Dohovoru z roku 1996 uvádzajú pravidlá na určenie rozhodného práva, t. j. že sa uplatňuje gibraltárske právo, s prihliadnutím na obmedzené výnimky.

Kolízne normy v Gibraltári majú zákonné pramene, ako aj pramene v zvykovom práve, pričom rovnováha medzi nimi sa v každej oblasti práva líši. Voľba rozhodného práva v zmluve sa napríklad v súčasnosti upravuje vyhláškou o zmluvách (rozhodné právo). Zároveň možno poznamenať, že niektorými z týchto zákonov nadobúdajú účinnosť medzinárodné dohody (s výnimkou právnych predpisov EÚ s priamym účinkom si takéto dohody vyžadujú prijatie zákona, aby nadobudli účinnosť v Spojenom kráľovstve, a tým aj v Gibraltári). Vyhláškou o zmluvách (rozhodnom práve) napríklad nadobúda účinnosť Dohovor z roku 1980 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky.

1.2 Mnohostranné medzinárodné dohovory

Haagsky dohovor o kolíznych normách týkajúcich sa formy ustanovení závetov z roku 1961 zahŕňajúci Gibraltár od roku 1964.

Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rímsky dohovor) z roku 1980 zahŕňajúci Gibraltár od roku 1994 (nahradený nariadením Rím I, pokiaľ ide o zmluvy uzavreté 17. decembra 2009 alebo neskôr).

Haagsky dohovor o rozhodnom práve pre inštitút trustu a o jeho uznávaní z 1. júla 1985 zahŕňajúci Gibraltár od roku 1989.

1.3 Hlavné dvojstranné dohovory

Nie sú nám známe žiadne dvojstranné dohovory obsahujúce ustanovenia o voľbe rozhodného práva, ktorých zmluvnou stranou je Spojené kráľovstvo.

Treba však poznamenať, že hoci Rímsky dohovor z roku 1980 a haagske dohovory umožňujú štátu uplatniť niektoré ďalšie režimy voľby rozhodného práva na „vnútorné“ kolízie, napríklad kolízie medzi právami Anglicka a Walesu a Škótska, Spojené kráľovstvo sa rozhodlo nevyužiť tento nástroj. A tak sa pravidlá Rímskeho dohovoru (pokiaľ ide o zmluvy uzatvorené pred 17. decembrom 2009) a haagskych dohovorov uplatňujú na kolízie medzi rôznymi jurisdikciami Spojeného kráľovstva, ako aj pri medzinárodných kolíziách.

2 Uplatňovanie kolíznych noriem

2.1 Povinnosť sudcu uplatniť kolízne normy z vlastnej iniciatívy

Vo všeobecnosti sa kolízne normy uplatňujú len vtedy, keď o to požiada aspoň jedna zo strán. Ak o to nepožiada alebo ak neexistujú dostatočné dôkazy o obsahu cudzieho práva, sudca v danom prípade vo všeobecnosti uplatní gibraltárske právo. Toto pravidlo sa týka dôkazov a konania, a preto naň nemajú vplyv nariadenia EÚ, Dohovor z roku 1980 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky atď.

2.2 Spätný odkaz

V nariadeniach EÚ sa vylučuje uplatňovanie princípu spätného odkazu v prípadoch, ktoré sa riadia kolíznymi normami EÚ, čo bol taktiež prevládajúci názor v zmysle zákona o zmluvách (rozhodné právo). Takže ak gibraltárska kolízna norma v prípade deliktu nedbanlivosti poukazuje na francúzske právo, uplatní sa francúzske vnútroštátne právo, a to aj keby francúzsky súd uplatnil právo inej krajiny. Jedným zo zdôvodnení odmietnutia spätného odkazu v týchto oblastiach je to, že v prípade uplatnenie spätného odkazu by mohlo dôjsť k narušeniu zložitých pravidiel stanovených v zákonoch.

Úloha spätného odkazu v ostatných oblastiach práva je v súčasnosti do istej miery obmedzená a v niektorých prípadoch nie úplne jasná. Možno konštatovať, že spätný odkaz sa uplatní v prípade pozemku nachádzajúceho sa v zahraničí, na ktorý sa podľa gibraltárskeho práva uplatňuje *lex situs*. V takýchto prípadoch sa z pragmatického hľadiska vyžaduje uplatňovanie práva rovnakého súdu, v ktorého jurisdikcii sa majetok nachádza, aby sa zvýšila šanca, že akékoľvek gibraltárske rozhodnutie týkajúce sa majetku bude účinné. Výsledkom rozhodnutí všeobecného súdu, pokiaľ ide o hmotný hnutel'ny majetok nachádzajúci sa v zahraničí, je skutočnosť, že odkaz na *lex situs* nebude obsahovať spätný odkaz.

V prípade rodinných vecí existuje obmedzená judikatúra, podľa ktorej sa princíp spätného odkazu môže za určitých okolností uplatniť.

Treba však poznamenať, že v mnohých prípadoch je dokazovanie obsahu cudzích kolíznych noriem nákladné a strany sa často dohodnú, že nebudú požadovať ich uplatňovanie (pozri bod 2.1). Uplatňovanie spätného a ďalšieho odkazu je predmetom intenzívnej akademickej diskusie. V zákonoch týkajúcich sa kolízií právnych poriadkov prevláda odmietanie spätného a ďalšieho odkazu. Takže ak gibraltárska kolízna norma v prípade deliktu nedbanlivosti poukazuje na francúzske právo, uplatní sa francúzske vnútroštátne právo, a to aj keby francúzsky súd uplatnil právo inej krajiny. Jedným zo zdôvodnení odmietnutia spätného odkazu v týchto oblastiach je to, že v prípade uplatnenie spätného odkazu by mohlo dôjsť k narušeniu zložitých pravidiel stanovených v zákonoch.

Spätný a ďalší odkaz sa zrejme uplatňuje v prípade dedenia hnutel'ného a nehnuteľného majetku a možných prevodov majetku vo všeobecnosti, ak sa v gibraltárskych kolíznych normách odkazuje na právo platné v mieste bydliska alebo právo platné v mieste, kde sa nehnuteľný majetok nachádza, a vo veciach rodinného práva (v ktorých sa odkazuje na právo platné v mieste bydliska). V takýchto prípadoch sa z pragmatického hľadiska vyžaduje uplatňovanie práva rovnakého súdu, v ktorého jurisdikcii sa majetok nachádza, aby sa zvýšila šanca, že akékoľvek gibraltárske rozhodnutie týkajúce sa majetku bude účinné. Treba však poznamenať, že v mnohých prípadoch je dokazovanie obsahu cudzích kolíznych noriem nákladné a strany sa často dohodnú, že nebudú požadovať ich uplatňovanie (pozri bod 2.1).

2.3 Zmena kolízneho kritéria

Táto otázka sa rieši tak, že sa v prípade každej kolíznej normy stanoví príslušný čas, ku ktorému je kolízne kritérium určené. Napríklad v prípade prevodu hnutelného majetku je príslušným rozhodným právom právo uplatňované v mieste, kde sa daný hnutelný majetok nachádza v čase prevodu, keď daný úkon údajne ovplyvnil vlastnícke právo na tento hnutelný majetok.

2.4 Výnimky z obvyklého použitia kolíznych noriem

V zmysle tradičných pravidiel môžu gibraltárske sudy zamietnuť uplatňovanie cudzieho práva, ktoré je v rozpore s gibraltárskym verejným poriadkom. Hranica je však veľmi vysoká: napríklad, ak by to viedlo k výsledku, ktorý je „v úplnom rozpore so základnými požiadavkami na spravodlivosť, ako ju vykonávajú gibraltárske sudy.“ Obsah gibraltárskeho verejného poriadku ovplyvňujú medzinárodné záväzky Spojeného kráľovstva, predovšetkým Európsky dohovor o ľudských právach; jedným veľmi známym príkladom výnimky vo verejnom poriadku je porušovanie ľudských práv, ďalším je prípad, keď je právo „zjavným porušením pravidiel medzinárodného práva zásadného významu“ (napr. iracká invázia Kuvajtu v roku 1990).

Okrem toho sa v nariadeniach Rím I a Rím II v súčasnosti stanovuje uplatňovanie imperatívnych kogentných právnych noriem konajúceho súdu nezávisle od práva, ktoré sa inak uplatňuje na zmluvy. Tieto existujúce pravidlá sa vo všeobecnosti vyskytujú v oblastiach týkajúcich sa spotrebiteľa alebo zamestnania alebo v právnych predpisoch, ktoré dopĺňajú medzinárodný dohovor.

2.5 Zistenie obsahu cudzieho práva

Obsah cudzieho práva sa zisťuje, akoby išlo o skutočnosť. Je preto na účastníkoch konania, aby dokázali obsah cudzieho práva. Sudcovia cudzie právo skúmať nemôžu. V prípade rozporu medzi dôkazmi, ktoré predložili strany, môže sudca posúdiť dôveryhodnosť znalcov a má právo zohľadniť hlavné dôkazy (napríklad cudzie zákony a prípady), najmä ak sú písané po anglicky a uplatňujú sa v nich pojmy známe aj gibraltárskemu sudcovi.

Obsah cudzieho práva sa zvyčajne dokazuje na základe znaleckého posudku. Nestačí súdu predložiť text cudzieho zákona, prípadu alebo text orgánu. Znalecký posudok k cudziemu právu môže vydať hocikto, kto je „na to z hľadiska vedomostí a skúseností dostatočne kvalifikovaný,“ bez ohľadu na to, či má právo vystupovať ako odborník v oblasti práva v príslušnej jurisdikcii. Napriek tomu je bežné, aby bol znalec akademikom alebo odborníkom v danej jurisdikcii. Ak sa o obsahu cudzieho práva rozhodlo v skoršom gibraltárskom alebo anglickom prípade, na tento prípad sa možno odvolávať ako na dôkaz obsahu cudzieho práva, a v prípade tohto obsahu cudzieho práva sa bude predpokladať, že je rovnaký ako ten v skoršom prípade, pokiaľ sa nepreukáže opak.

Dôkazné bremeno znáša účastník konania, ktorý sa opiera o cudzie právo. Ak sa cudzie právo dostatočne nepreukáže, vo všeobecnosti sa uplatní gibraltárske právo. V prípade, že neexistuje dôvod sa domnievať, že cudzie právo sa akokoľvek podobá na gibraltárske právo (napr. daňový zákon z inej európskej jurisdikcie), môže byť vec zamietnutá.

3 Kolízne normy

3.1 Zmluvné záväzky a právne úkony

Vo všetkých prípadoch, ktoré sa týkajú zmluvných záväzkov a voľby rozhodného práva, sa priamo uplatňuje nariadenie Rím I. Kolízne normy uvedené v nariadení Rím I sa môže uplatňovať na prípady, ktoré sa na základe gibraltárskeho vnútroštátneho práva nepovažujú za zmluvné (napr. dohody bez protihodnoty, ako sú darovacie zmluvy).

Procesné otázky sa stanovujú na základe právneho poriadku konajúceho súdu. Preto sa stanovenie výšky škody (ale nie zložky škody) a dôkazných prostriedkov riadi právom konajúceho súdu. Premlčacie lehoty sú hmotnoprávne, a preto sa v prípade zmluvných záväzkov riadia právom uplatniteľným v zmysle nariadenia. Základné hmotnoprávne pravidlá sú tieto.

Toto právo sa uplatňuje v prípade, že si strany výslovne zvolili rozhodné právo, alebo sa o tom môžeme domnievať s primeranou istotou. Voľba sa pravdepodobne preukáže s primeranou istotou v prípadoch, keď

zmluva má štandardnú podobu, o ktorej je známe, že sa riadi určitým právom (napr. námorná poisťná zmluva Lloyd's), alebo na základe predchádzajúcich vzťahov medzi stranami. V prípade existencie dohody o voľbe súdu ide často o dostatočný dôkaz toho, že sa malo zvoliť právo tohto súdu, ale nie je to vždy tak. V prípade rozhodcovskej zmluvy, ak sú stanovené výberové kritériá na výber rozhodcov, môže sa skôr predpokladať voľba rozhodného práva, ale ak sa rozhodcovia určujú podľa nejakého medzinárodného orgánu, je oveľa nepravdepodobnejšie, že sa voľba preukáže s primeranou istotou.

Vo viacerých ohľadoch je voľba rozhodného práva obmedzená. Po prvé, v spotrebiteľských zmluvách a pracovných zmluvách nemožno na základe voľby rozhodného práva odobrať spotrebiteľovi alebo zamestnancovi ochranu kogentnej právnej normy, ktorá existuje podľa práva, ktoré by sa uplatnilo v danom prípade, ak by sa výslovne nezvolilo rozhodné právo. Po druhé, ak majú všetky prvky súvisiace so situáciou súvislosť s určitou krajinou, výber iného práva nemôže mať za následok neúčinnosť kogentných právnych noriem danej krajiny. V súvislosti s poisťnými zmluvami existujú taktiež ochranné pravidlá pre spotrebiteľov. Ďalej treba poznamenať, že ak nedôjde k dohode v súvislosti s účinnosťou voľby, napríklad v prípade podozrenia z nátlaku, to, či takáto voľba bola účinná, sa stanoví na predpokladaného rozhodného práva (t. j. práva, ktorým by sa riadila zmluva v prípade, že by bola voľba platná), pokiaľ by to nebolo „neopodstatnené“ (v tom prípade sa môže uplatniť právo platné v mieste obvyklého pobytu účastníka konania, ktorý vyjadril nesúhlas).

Pokiaľ ide o prípady, v ktorých nedôjde k výslovej voľbe rozhodného práva alebo ak takáto voľba nie je zrejmá s primeranou istotou, v nariadení Rím I sa uvádzajú osobitné pravidlá v závislosti od druhu zmluvy. Ak však nie sú tieto pravidlá dostatočne jasné, vo všeobecnosti sa uplatní právo platné v mieste obvyklého pobytu osoby zodpovednej za charakteristické plnenie. Nie je vždy jednoduché určiť osobu zodpovednú za charakteristické plnenie, ale väčšinou je ňou strana, ktorá neplatí za tovar alebo službu (napr. osoba zodpovedná za charakteristické plnenie je predajca výrobku, veriteľ pri bankových prevodoch, ručiteľ v zmluve o ručení). Tento predpoklad možno zamietnuť v prospech krajiny, s ktorou má zmluva užšie väzby.

3.2 Mimo zmluvné záväzky

Pokiaľ ide o mimo zmluvné záväzky, vo väčšine prípadov sa uplatní nariadenie Rím II. Zákon o medzinárodnom práve súkromnom sa uplatní iba v tých otázkach, ktoré sa týkajú deliktov, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie, pričom na ohováranie sa naďalej vzťahuje zvykové právo (pozri nižšie). V rozhodnom práve sa ďalej určujú premiacie lehoty.

V zmysle nariadenia Rím II sa vo všeobecnosti uplatňuje právo miesta, kde vznikla škoda. Rozhodné právo sa v prípade určitých druhov mimo zmluvných záväzkov vrátane zodpovednosti za výrobok, nekalej súťaže a deliktov týkajúcich sa životného prostredia a práv duševného vlastníctva riadi osobitnými pravidlami. Za určitých okolností si účastníci konania môžu na základe nariadenia taktiež vybrať rozhodné právo, ale tieto ustanovenia nemožno využiť s cieľom obísť kogentné právne normy EÚ alebo vnútroštátne právo. Treba poznamenať, že posúdenie škody je záležitosťou rozhodného práva.

Ako sa uvádza vyššie, ohováranie [vrátane ohovárania v súvislosti s vlastníckym nárokom, ohovárania v súvislosti s výrobkom, urážlivého klamstva alebo akéhokoľvek nároku týkajúceho sa cudzieho práva, „ktorý zodpovedá (takémuto) nároku alebo sa naň inak podobá“] sa naďalej riadi zvykovým právom. V takýchto prípadoch sa uplatňuje „pravidlo dvojitej žalovateľnosti“: delikt je žalovateľný iba v Gibraltári, ak je žalovateľný z občianskoprávneho hľadiska v zmysle cudzieho práva jurisdikcie, v ktorej sa skutok stal (väčšinou publikácia), a ak sa skutok stal v Gibraltári, je žalovateľný z občianskoprávneho hľadiska v zmysle gibraltárskeho práva. Toto pravidlo sa zachovalo po tlaku mediálnych organizácií, ktoré sa báli uplatňovania represívnych cudzích práv. Na toto pravidlo sa však vzťahuje výnimka: ak má iná krajina významnejší vzťah k udalosti a stranám, uplatní sa právo tejto jurisdikcie. Treba poznamenať, že táto oblasť je obzvlášť nejednoznačná.

Pokiaľ ide o správu trustov, rozhodné právo sa riadi zákonom o uznávaní trustov z roku 1987, ktorým sa vykonáva Dohovor o rozhodnom práve pre inštitút trustu. Uvádza sa v ňom, že rozhodné právo je to, ktoré si zvolí zriaďovateľ, a ak si žiadne nezvolí, tak je ním to právo, s ktorým je trust najužšie spojený. Na základe tohto práva sa stanoví platnosť trustu, jeho interpretácia, účinnosť a správa trustu.

3.3 Osobný štatút, jeho aspekty týkajúce sa občianskeho štatútu (meno, bydlisko, spôsobilosť)

Domicil osoby (pôvodný domicil) po narodení je rovnaký ako domicil otca dieťaťa v čase narodenia dieťaťa, ak ide o dieťa narodené v manželstve. Ak sa dieťa narodilo mimo manželstva alebo je jeho otec v čase narodenia

mŕtvy, domicil dieťaťa je rovnaký ako domicil matky. Toto pravidlo sa uplatňuje do 16. roku života dieťaťa (t. j. domicil dieťaťa sa mení podľa domicilu otca alebo matky).

Na osoby staršie ako 16 rokov sa vzťahuje pôvodný domicil, pokiaľ si nezvolia iný domicil. Ak si chcú zvoliť iný domicil, musia mať reálne pobyt v príslušnej jurisdikcii a mať úmysel tam zostať na neurčito alebo natrvalo. Ak jedna z týchto podmienok prestane platiť, neuplatňuje sa zvolený domicil, ale pôvodný domicil.

Domicil manželky sa už neurčuje na základe domicilu jej manžela: posudzuje sa nezávisle.

Spôsobilosť vykonávať určité povinnosti (napr. uzatvárať zmluvy, spísať závet, zosobášiť sa) sa určuje na základe osobitných pravidiel pre danú oblasť a bližšie sa im venujú príslušné oddiely.

3.4 Vznik vzťahu rodič – dieťa vrátane adopcie

Na záležitosti týkajúce sa rodičovských práv a povinností a ochrany dieťaťa sa vo všeobecnosti vzťahuje gibraltárske právo, ktoré však podlieha obmedzeným výnimkám, napríklad tým uvedeným vyššie, ktoré sa uplatňujú na záležitosti Haagskeho dohovoru z roku 1996, ako aj na záležitosti, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Brusel IIa. Na záležitosti týkajúce sa otcovstva a adopcie sa vo všeobecnosti vzťahuje anglické právo, ktoré však podlieha určitým výnimkám.

3.5 Manželstvo, nemanželské páry, partnerstvá, rozvod, súdna rozluka, vyživovacia povinnosť

Formálna platnosť manželstva sa vo všeobecnosti až na určité výnimky stanovuje na základe práva miesta, kde sa manželstvo uzavrelo.

Spôsobilosť osôb uzavrieť manželstvo sa vo všeobecnosti určuje na základe domicilu príslušnej osoby v čase tesne pred uzavretím manželstva. V tomto práve sa upravujú niektoré otázky, napríklad či obe strany vyjadria súhlas, splnili vekovú hranicu a s ktorými osobami v rámci širšej rodiny sa nemôžu zosobášiť. V osobitnom prípade vekovej hranice sa manželstvo nebude považovať za platné, ak jedna z osôb mala v tom čase menej ako 16 rokov, a to v prípade, že má domicil v Gibraltári. Povolenie uzavrieť manželstvo je podmienené udelením osobitného osvedčenia pred svadobným obradom.

V záležitostiach týkajúcich sa rozvodu alebo rozluky sa až na niekoľko výnimiek vo všeobecnosti uplatňuje gibraltárske právo.

Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť, vo všeobecnosti sa až na niekoľko výnimiek uplatňuje gibraltárske právo.

3.6 Majetkové vzťahy medzi manželmi

Majetkový režim manželov nie je v rámci zvykového práva všeobecne známy pojem. V záležitostiach finančného zabezpečenia pri rozvode, rozluke alebo vyhlásení manželstva za neplatné alebo v záležitostiach týkajúcich sa vyživovacej povinnosti gibraltárske súdy vo všeobecnosti uplatňujú gibraltárske právo alebo anglickú a waleskú judikatúru, ak je to možné, až na niekoľko výnimiek.

3.7 Závety a dedičstvo

V prípade dedenia zo zákona (t. j. ak neexistuje závet) sa na dedenie hnutelného majetku uplatňuje právo domicilu závetcu v čase úmrtia; na dedenie nehnuteľností sa uplatňuje právo jurisdikcie, v ktorej sa majetok nachádza (*lex situs*).

V prípade, že existuje závet (dedenie zo závetu), sa schopnosť závetcu spísať závet k hnutelnému majetku určuje podľa práva platného v mieste bydliska závetcu v čase spísania závetu. Odkazovník bude spôsobilý získať hnutelný majetok, ak je spôsobilý buď podľa práva platného v mieste bydliska, alebo podľa práva platného v mieste bydliska závetcu. Pokiaľ ide o nehnuteľnosti, neexistuje osobitná právomoc, ale pravdepodobne by sa použilo právo *lex situs*, na základe ktorého sa ďalej určí schopnosť odkazovníka nadobudnúť nehnuteľnosť odkázanú v závete.

V súlade so zákonom o závetoch z roku 2009 je závet formálne platný (napr. správny počet svedkov), ak je v súlade s niektorým z týchto právnych poriadkov: právo platné v mieste spísania závetu (t. j. zvyčajne miesta, kde je podpísaný a dosvedčený) v čase jeho spísania, právo platné v mieste bydliska, obvyklého pobytu alebo

štátnej príslušnosti závetcu v čase spísania závetu, právo platné v mieste bydliska, obvyklého pobytu alebo štátnej príslušnosti závetcu v čase úmrtia. Závet je ďalej formálne platný a možno na základe neho previesť nehnuteľnosť, ak je v súlade s vnútroštátnym právom jurisdikcie, kde sa majetok nachádza (čím sa vylučuje uplatňovanie spätného odkazu, hoci ide o nehnuteľnosť).

Závet k hnutel'nému majetku je vecne platný (napr. obmedzenia týkajúce sa množstva, ktoré môže osoba zanechať v závete), ak je v súlade s právom platným v mieste bydliska závetcu v čase úmrtia; závet k nehnuteľnosti je vecne platný, ak je v súlade s právom jurisdikcie, v ktorej sa majetok nachádza, t. j. *lex situs* sa uplatní nezávisle od systému vnútroštátneho práva.

Závet sa vykladá podľa práva, ktoré určí závetca, pričom možno predpokladať, že ním je právo platné v mieste jeho bydliska v čase spísania závetu. Táto domnienka je normou *prima facie*, ktorá môže byť nahradená dôkazom, že závetca zjavne zvažoval a zamýšľal, že jeho závet bude vykladaný podľa iného právneho systému. Pokiaľ ide o nehnuteľnosť, môže existovať ďalšie obmedzenie, podľa ktorého platí, že ak zámer, ktorý vyplýva z takejto interpretácie, nie je dovolený ani ho nemožno uznať na základe *lex situs*, má prednosť druhé právo.

Platnosť údajného zrušenia závetu sa určuje podľa práva miesta bydliska závetcu v čase údajného zrušenia (je potrebné poznamenať, že ak to platí, v súlade s gibraltárskym vnútroštátnym právom sa manželstvom ruší závet okrem prípadu, keď sa preukáže, že závet bol spísaný s úmyslom manželstva). Ak sa však ukáže, že zrušenie závetu sa údajne uskutočnilo na základe neskoršieho závetu (a nie napríklad roztrhaním závetu), to, či sa týmto druhým závetom ruší predchádzajúci závet, sa určí na základe zákonov uplatniteľných vo veci formálnej platnosti druhého závetu. Ak nie je jasné, či sa druhým závetom ruší predchádzajúci závet, interpretácia sa bude riadiť právom, ktoré si zvolil závetca, pričom možno predpokladať, že ním je právo platné v mieste jeho bydliska v čase spísania druhého závetu.

3.8 Nehnuteľnosti

Prípady týkajúce sa majetku sa delia na hnutel'ný majetok a nehnuteľnosti; to, či je majetok hnutel'ný alebo nehnuteľný, sa určí na základe práva miesta, kde sa majetok nachádza.

V prípade nehnuteľností je rozhodným právom právo miesta, kde sa majetok nachádza, a uplatňuje sa spätný odkaz. Týka sa to všetkých otázok v súvislosti s transakciou vrátane spôsobilosti, formalít a vecnej platnosti. Treba poznamenať, že existuje samozrejme rozdiel medzi prevodom pozemku alebo iných nehnuteľností a medzi zmluvou, v ktorej sa stanovujú práva a záväzky účastníkov tohto prevodu – na túto zmluvu sa uplatňujú odlišné pravidlá na určenie rozhodného práva (predovšetkým nariadenie Rím I).

V prípade otázok vlastníctva (na rozdiel od zmluvných otázok), ktoré sa týkajú prevodu hmotného hnutel'ného majetku, je vo všeobecnosti rozhodným právom právo miesta, kde sa majetok nachádzal v čase udalosti, ktorá mala mať vplyv na vlastnícke právo. Nie je jasné, či sa v tejto situácii uplatňuje spätný a ďalší odkaz, pričom celkový účinok rozhodnutí gibraltárskych súdov prvej inštancie naznačuje, že sa neuplatňuje. Vlastnícke právo na hmotný majetok nadobudnuté v súlade s týmto všeobecným pravidlom sa v Gibraltári uznáva ako platné, ak sa hmotný majetok následne premiestni z krajiny, kde sa nachádzal v čase nadobudnutia vlastníckeho práva, s výnimkou prípadu, keď sa vlastnícke právo nahradí novým vlastníckym právom nadobudnutým v súlade s právom krajiny, do ktorej sa majetok premiestnil. Osobitná výnimka zo všeobecného pravidla pre hmotný hnutel'ný majetok sa týka prípadov, keď je hmotný majetok v preprave a strany nepoznajú jeho umiestnenie alebo je toto umiestnenie dočasné, pričom v Gibraltári bude účinný prevod, ktorý je platný podľa rozhodného práva pre prevod.

V prípade postúpenia nehmotného hnutel'ného majetku, ak je vzťah medzi postupiteľom a nadobúdateľom zmluvný (ako v prípade väčšiny dlhov) a ak sa otázka týka len platnosti a účinnosti samotného postúpenia, uplatňuje sa nariadenie Rím I.

Treba poznamenať, že kolízne normy týkajúce sa postúpenia a presunu nehmotného majetku je ťažké zosumarizovať, keďže sa na ne nevzťahuje len jedna kolízna norma, a to najmä preto, že do kategórie nehmotného majetku patrí široká škála práv, pričom nie všetky sú zmluvné. Odporúčame, aby ste v prípade nehmotného hnutel'ného majetku vyhľadali pomoc odborníka.

3.9 Platobná neschopnosť

Spojené kráľovstvo, a tým aj Gibraltár, je súčasťou nariadenia Rady č. 1346/2000 o konkurznom konaní, v ktorom sa uvádzajú príslušné pravidlá pre konania týkajúce sa čiastočného alebo úplného zbavenia majetku dlžníka a vymenovania likvidátora v prípade, že hlavné záujmy dlžníka sú v členskom štáte EÚ (okrem Dánska). Ak právomoc prináleží gibraltárskym súdom (čo platí v prípade, že Gibraltár je centrom hlavných záujmov dlžníka, o ktorom sa predpokladá, že je miestom registrovaného sídla), uplatňuje sa gibraltárske právo.

V prípadoch, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1346/2000, sa uplatňuje gibraltárske právo, ak právomoc prináleží Gibraltáru (čo platí v prípade, že spoločnosť je registrovaná v Gibraltári, alebo ak existujú osoby, ktoré by čerpali výhody z likvidácie a neexistujú dobré dôvody na odmietnutie právomoci).

■ Posledná aktualizácia: 08/06/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.